

**UCHWAŁA NR XVIII/191/12
RADY MIEJSKIEJ W CZERWIEŃSKU**

z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2015

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu Narkomanii* (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 124) **uchwała się, co następuje :**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013-2015 stanowiący **część Strategii Integracji i Polityki Społecznej** Gminy Czerwieńsk, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerwieńska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2013.

Wstęp

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.), która w art. 10 ust. 2 nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek tworzenia gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Założenia Gminnego programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz Strategii Antynarkotykowej Unii Europejskiej na lata 2005-2012.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Czerwieńsk na lata 2013-2015 jest dostosowany do specyfiki problemów narkomanii w Gminie i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez:

- 1/ działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2/ leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3/ ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Opis koncepcji

Narkomania to jeden z najbardziej bulwersujących opinię publiczną problemów społecznych. Obcość kulturowa zjawiska, często dramatyczne konsekwencje brania narkotyków, zagrożenie dla dzieci i młodzieży – to główne przyczyny reakcji społecznych, w których dominują lęk i odrzucenie. Jednocześnie, mimo wielu wysiłków w zakresie edukacji publicznej, stan wiedzy w społeczeństwie na temat narkotyków i narkomanii pozostawia wiele do życzenia.

Wprawdzie większość ludzi postrzega narkomanię w kategoriach choroby, to nadal w świadomości społecznej pokutuje wiele mitów i uprzedzeń. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w sferze zainteresowania różnych służb i instytucji, takich jak: lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media.

Każda z nich postrzega to zjawisko od innej strony. Stąd też zapewne wiele różnych sposobów rozumienia pojęcia narkomania.

Dla jednych narkoman to ktoś uzależniony od narkotyków, dla innych to osoba, która czasami używa narkotyków, dla jeszcze innych ktoś, kto obraca się w kręgach subkultury towarzyszące narkotynom. Zarówno narkomania, jak okazjonalne używanie narkotyków mogą być definiowane w kategoriach problemu społecznego. Narkomania często prowadzi do społecznej marginalizacji, współgzystuje z zachowaniami niedostosowanymi, destrukcyjnymi zagrażającymi zdrowiu i życiu. Zatacza coraz szersze kręgi, obejmując swym zasięgiem bliższe i dalsze środowisko osób używających i uzależnianych.

Badania przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w 2009r. na próbie reprezentatywnej gimnazjalistów wskazują na:

- 1/ obniżenie wieku inicjacji narkotykowej,
- 2/ miejsca szczególnej dostępności narkotyków - szkołę, dyskotekę, bar, ulicę,
- 3/ szeroki wachlarz narastających problemów związanych z narkotykami – doświadczanych przez młodzież tj. problemy z rodzicami, przyjaciółmi, w szkole, konflikty z prawem,
- 4/ dużą znajomość działania różnych środków przez badanych, bez świadomości skutków ich zażywania dla organizmu oraz funkcjonowania psychicznego i społecznego,

5/ postawę akceptacji dla narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Adresaci programu:

- dzieci i młodzież;
- rodzice uczniów szkół podstawowych i gimnazjum;
- kadra pedagogiczna i administracyjna szkół;
- pracownicy służb, instytucji oraz członkowie organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień;
- społeczność lokalna.

Cel główny

Ograniczenie spożywania narkotyków i związanych z tym problemem szkód społecznych i zdrowotnych.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszanie problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
2. Zwiększanie świadomości i poparcia dla działań podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzieży – z zakresu zapobiegania narkomanii.
3. Zwiększanie liczby efektywnych programów profilaktycznych.
4. Zmniejszanie skali problemów dotyczących rodziny, a wynikających z podejmowania różnych zachowań problemowych.
5. Zwiększanie umiejętności i zasobów społecznych młodzieży, niezbędnych do radzenia sobie z problemami oraz wdrożenie form profilaktyki opartych na kształtowaniu dojrzałych postaw i wartości akceptowanych społecznie.
6. Promowanie zdrowego stylu życia.
7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy i Miasta Czerwieńsk.

Zadania własne gminy i kierunki działań

Zadanie I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

- 1/ udzielanie porad i konsultacji psychologicznych dla osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami oraz członków ich rodzin – w ramach punktu konsultacyjnego,
- 2/ prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii,
- 3/ organizowanie grup terapeutycznych i pomocy psychospołecznej dla dzieci i młodzieży eksperymentującej z narkotykami,
- 4/ kontynuowanie współpracy z ośrodkami terapeutycznymi w tym współpraca, z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Współuzależnień w celu zwiększenia dostępności do terapii stacjonarnej.

Zadanie II - Udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej.

- 1/ prowadzenie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego,
- 2/ prowadzenie poradnictwa dla rodziców z zakresu: psychoedukacji, podnoszenia umiejętności wychowawczych, przygotowanie rodziny do powrotu jej członka po zakończeniu terapii,
- 3/ organizowanie działań środowiskowych, interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania,
- 4/ opracowywanie materiałów informacyjnych dot. narkomanii, miejscach i formach pomocy oraz ich rozpowszechnianie,

5/. systematyczna współpraca z placówkami zajmującymi się pomocą dla rodzin osób uzależnionych w zakresie diagnozy stanu aktualnego i koordynacji.

Zadanie III - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie wczesnej profilaktyki.

1/ prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach i placówkach opiekuńczo - wychowawczych,

2/ dofinansowanie realizowanych programów profilaktycznych na terenie szkół oraz ich koordynacja i nadzór nad ich realizacją,

3/ prowadzenie profilaktycznej działalności pozaszkolnej w zakresie różnych form rekreacji i rozwoju osobistego (świetlice środowiskowe, socjoterapeutyczne, opiekuńczo – wychowawcze, kluby sportowe – organizujące czas wolny dzieci i młodzieży, stanowiące alternatywę dla zażywania substancji psychoaktywnych),

4/ dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z programem przeciwdziałającym zachowaniom problemowym (zażywaniu narkotyków, stosowaniu agresji),

5/ prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów posiadających zdiagnozowane deficyty emocjonalne – społeczne,

6/ promowanie programów opierających się na pracy liderów młodzieżowych w środowisku rówieśniczym,

7/ realizacja profilaktyki trójwymiarowej tj. skierowanej jednocześnie do dzieci/młodzieży, nauczycieli i rodziców,

8/ dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – terapeutycznych i socjoterapeutycznych,

9/ dofinansowywanie imprez miejskich ugruntowujących postawy promujące zdrowy styl życia, właściwe wzorce rodzinne i społeczne,

10/ wspieranie i podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi poprzez organizowanie i dofinansowanie szkoleń,

11/ organizowanie kampanii społeczno – edukacyjnych w środowisku lokalnym poprzez:

a) opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii (ulotki, broszury, plakaty),

b) współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów oraz w zakresie promocji zdrowego stylu życia.

Zadanie IV - Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1/. udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego autorom złożonych projektów zgodnie z zasadami określonymi ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

2/ organizowanie spotkań sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji przeciw narkomanii,

3/ dofinansowywanie programów i działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych, minimalizujących szkody zdrowotne oraz ich koordynacja,

4/ współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

a) przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży,

b) dokonywanie systematycznych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność

dealerów narkotykowych: szkoły, kafejki, dyskoteki, place zabaw itp.

Zadanie V - Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ich ze środowiskiem lokalnym.

1/ udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.,

2/ udzielanie wsparcia w formie reintegracji zawodowej i społecznej w ramach działań Ośrodka Pomocy Społecznej,

3/ praca socjalna z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.

Główne czynniki wspierające realizację zadań programu:

1. Środki finansowe wyodrębnione na ten cel w budżecie miasta.
2. Świadomość społeczności lokalnej w zakresie niebezpieczeństw płynących z używania środków psychoaktywnych.
3. Brak przyzwolenia dorosłych mieszkańców miasta na chociażby incydentalne używanie narkotyków przez młodzież.
4. Wzrost zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia – wolnym od nałogów.
5. Możliwość dotarcia do dzieci i młodzieży za pośrednictwem szkół i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych.
6. Kadra pedagogiczna i psychologiczna nastawiona na wzmacnianie umiejętności społecznych uczniów.
7. Dobra współpraca w zakresie współdziałania i wymiany informacji między służbami i instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem sytuacji kryzysowych.

Przeciwdziałanie narkomanii zakłada odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczanie szkód zdrowotnych.

Spodziewane efekty:

1. Ograniczenie popytu na narkotyki.
2. Zmniejszenie szkód społecznych i zdrowotnych.
3. Wzrost liczby dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi, pomocą psychologiczną i pedagogiczną.
4. Zwiększenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Dogłębna analiza zjawiska.
6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Czerwieńsk.

Monitoring i ewaluacja programu

Wskaźniki:

- wydatki na działania związane z rozwiązywaniem problemu narkomanii,
- ilość osób uzależnionych i ich rodzin objętych pomocą społeczną,
- ilość miejsc, w których osoby uzależnione mogą uzyskać pomoc,
- ilość konsultacji przeprowadzonych z osobami zagrożonymi uzależnieniem,
- liczba szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktycznych,
- dane z II Komisariatu Policji w Zielonej Górze, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego dot. czynów karalnych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i przestępczości nieletnich, oraz postępowań o przejawy demoralizacji.

Analiza uzyskanych danych, stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarczy podstaw do planowania dalszych działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności i wyznaczenia priorytetów do dalszej pracy.

Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne.

Realizatorzy programu

Skuteczna realizacja programu możliwa jest tylko przy współpracy wszystkich środowisk, które mogą mieć kontakt z problemem narkomanii. Aby osiągnąć zamierzony cel, ważny z punktu etycznego, zdrowotnego i prawnego, konsolidacja działań jest warunkiem koniecznym.

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są:

- Urząd Gminy i Miasta,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki edukacyjne: szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne,
- II Komisariat Policji w Zielonej Górze,
- Sąd Rejonowy w Zielonej Górze,
- Straż Miejska w Czerwieńsku,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Poradnia Psychoterapeutyczna w Czerwieńsku,
- Organizacje społeczne.

Postanowienia końcowe

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zasady finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani ujęte będą corocznie w preliminarzu wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Gminny Program stanowi element realizowanych przez Gminę Czerwieńskcelów polityki społecznej ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czerwieńsk.

4. Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie

Konieczność uchwalenia przez Radę Miejską w Czerwieńsku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika z przepisów ustawy określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy – przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Ustawa ta nakłada na organy samorządu gminnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania używania narkotyków oraz zmiany struktury ich używania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu używania narkotyków, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania narkotyków, a także wspierania działalności w tym zakresie instytucji, organizacji oraz stowarzyszeń.

Zadania prowadzone przez gminę powinny być prowadzone w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W programie szczególny nacisk położono na zadania związane z profilaktyczną działalnością informacyjno-edukacyjną wśród dzieci i młodzieży oraz wspomaganie instytucji i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Przedłożony Radzie Miejskiej projekt Programu wyczerpuje wymogi wynikające z wyżej wymienionej ustawy i przyjęcie uchwały jest zasadne.